

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 86/21

Λουξεμβούργο, 20 Μαΐου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-913/19
CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością κατά Gefion Insurance A/S

Διασυννοριακή διαφορά μεταξύ, αφενός, επαγγελματία στον οποίο μεταβιβάστηκε η απαίτηση ζημιωθέντος από τροχαίο ατύχημα έναντι ασφαλιστικής επιχειρήσεως και, αφετέρου, της εν λόγω επιχειρήσεως: το Δικαστήριο διασαφηνίζει τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας

Στις 28 Φεβρουαρίου 2018 συνέβη στην Πολωνία τροχαίο ατύχημα κατά το οποίο συγκρούστηκαν δύο αυτοκίνητα. Ο υπαίτιος του ατυχήματος είχε συνάψει σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης αυτοκινήτων οχημάτων με την Gefion Insurance A/S (στο εξής: Gefion), ασφαλιστική εταιρία εδρεύουσα στη Δανία. Την 1η Μαρτίου 2018, η ζημιωθείσα μίσθωσε όχημα αντικαταστάσεως, έναντι αντιτίμου, από το συνεργείο που είχε αναλάβει την επισκευή του αυτοκινήτου της. Προς εξόφληση της εν λόγω παροχής υπηρεσίας μισθώσεως, η ζημιωθείσα εκχώρησε στο συνεργείο την απαίτησή της κατά της Gefion. Στις 25 Ιουνίου 2018 το συνεργείο εκχώρησε την απαίτηση αυτή στη CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (στο εξής: CNP).

Με επιστολή της 25ης Ιουνίου 2018, η CNP ζήτησε από την Gefion να της καταβάλει το ποσό που είχε χρεωθεί για τη μίσθωση του οχήματος αντικαταστάσεως βάσει του τιμολογίου.

Με επιστολή της 16ης Αυγούστου 2018, η Crawford Polska sp. z o.o., εταιρία εδρεύουσα στην Πολωνία και επιφορτισμένη από την Gefion με τον διακανονισμό της ζημίας, ενέκρινε την εν μέρει εξόφληση του τιμολογίου για τη μίσθωση του οχήματος αντικαταστάσεως και κατέβαλε στη CNP μέρος του χρεωθέντος βάσει του τιμολογίου ποσού σχετικά με την εν λόγω εκμίσθωση. Στο καταληκτικό τμήμα της επιστολής, η Crawford Polska μνημόνευε τη δυνατότητα προβολής αξιώσεων εναντίον της, ως εξουσιοδοτημένης από την ασφαλιστική επιχείρηση οντότητας, ή απευθείας εναντίον της Gefion, «είτε σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες περί δικαιοδοσίας και αρμοδιότητας είτε ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ή της έδρας του αντισυμβαλλομένου του ασφαλιστή, του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου της ασφάλισης ή προσώπου έλκοντος δικαιώματα από τη σύμβαση ασφάλισης».

Στις 20 Αυγούστου 2018, η CNP άσκησε αγωγή κατά της Gefion ενώπιον του Sąd Rejonowy w Białymstoku (πρωτοδικείου Białystok, Πολωνία).

Στις 11 Δεκεμβρίου 2018, το ως άνω δικαστήριο εξέδωσε διαταγή προς πληρωμή.

Η Gefion άσκησε ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής αμφισβητώντας τη διεθνή δικαιοδοσία των πολωνικών δικαστηρίων προς εκδίκαση της διαφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, το πολωνικό δικαστήριο αποφάσισε να υποβάλει το Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο εξετάζει κατά πρώτον το ζήτημα αν, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ, αφενός, επαγγελματία που απέκτησε απαίτηση έναντι ασφαλιστικής επιχειρήσεως την οποία κατείχε αρχικώς ο ζημιωθείς, και, αφετέρου, της ίδιας ασφαλιστικής

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2014, L 325, σ. 30).

επιχειρήσεως, το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει να θεμελιωθεί ενδεχομένως η διεθνής δικαιοδοσία, κατά τρόπο αυτοτελή, στις διατάξεις του άρθρου 7 του κανονισμού 1215/2012 δυνάμει των οποίων διεθνή δικαιοδοσία έχουν τα δικαστήρια του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός (σημείο 2) και εκείνα του τόπου του υποκαταστήματος, του πρακτορείου ή κάθε άλλης εγκατάστασης της μητρικής επιχείρησης, όσον αφορά αγωγές που ασκούνται κατά της μητρικής επιχείρησης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που συνδέονται με υποκατάστημα, πρακτορείο ή κάθε άλλη εγκατάσταση (σημείο 5) ².

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει συναφώς ότι το τμήμα 3 του κεφαλαίου II του κανονισμού 1215/2012, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων», θεσπίζει αυτοτελές σύστημα καταμερισμού της διεθνούς δικαιοδοσίας σε υποθέσεις ασφαλίσεων. Σκοπός του τμήματος αυτού είναι η προστασία του ασθενέστερου συμβαλλομένου μέσω ευνοϊκότερων για τα συμφέροντά του κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας, εν αντιθέσει προς τους γενικούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, συνεπάγεται δε ότι η εφαρμογή των ειδικών κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στο εν λόγω τμήμα ³ δεν επεκτείνεται σε πρόσωπα για τα οποία δεν δικαιολογείται η παροχή της προστασίας αυτής. Επιπλέον, μολονότι το πρόσωπο στο οποίο εκχωρήθηκαν τα δικαιώματα του ζημιωθέντος και το οποίο μπορεί να θεωρηθεί το ίδιο ασθενέστερο μέρος πρέπει να μπορεί να επωφεληθεί των ειδικών κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας ⁴, καμία ειδική προστασία δεν δικαιολογείται εντούτοις στις σχέσεις μεταξύ επαγγελματιών του τομέα των ασφαλίσεων, εκ των οποίων κανένας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε ασθενέστερη θέση σε σχέση με τον άλλο. Εν προκειμένω, η CNP δραστηριοποιείται στον τομέα της διεκδικήσεως απαιτήσεων έναντι ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Δεδομένης της περιστάσεως αυτής, της οποίας η διακρίβωση απόκειται στο αιτούν δικαστήριο, η εταιρία αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά ασθενέστερο μέρος της συμβάσεως σε σχέση με την αντίδοκο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τύχει της εφαρμογής των ειδικών κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας.

Κατά συνέπεια, το τμήμα 3 του κεφαλαίου II του κανονισμού 1215/2012 δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ, αφενός, επαγγελματία που απέκτησε απαίτηση έναντι ασφαλιστικής επιχείρησης αστικής ευθύνης την οποία κατείχε αρχικώς ο ζημιωθείς, και, αφετέρου, της ίδιας ασφαλιστικής επιχείρησης αστικής ευθύνης, με αποτέλεσμα να μην αποκλείεται το ενδεχόμενο θεμελιώσεως διεθνούς δικαιοδοσίας για την εκδίκαση της διαφοράς στο άρθρο 7, σημείο 2, ή στο άρθρο 7, σημείο 5, του εν λόγω κανονισμού.

Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο εξετάζει εν συνεχεία το ζήτημα αν εταιρία η οποία ασκεί εντός ενός κράτους μέλους, δυνάμει συμβάσεως συναφθείσας με ασφαλιστική επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος, εξ ονόματος και για λογαριασμό της εν λόγω ασφαλιστικής επιχείρησης, δραστηριότητα εκκαθαρίσεως ζημιών από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης αυτοκίνητων οχημάτων πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά υποκατάστημα, πρακτορείο ή κάθε άλλη εγκατάσταση, κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 5, του κανονισμού 1215/2012. Επισημαίνει συναφώς ότι ο κανόνας περί ειδικής βάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας τον οποίον προβλέπει η διάταξη αυτή στηρίζεται στην ύπαρξη ιδιαίτερου στενού συνδέσμου μεταξύ της διαφοράς και των δικαστηρίων που ενδέχεται να επιληφθούν της συγκεκριμένης διαφοράς, βάσει του οποίου δικαιολογείται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων αυτών για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της δικαιοσύνης και αποτελεσματικής οργανώσεως της δίκης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δύο κριτήρια καθιστούν δυνατό να καθοριστεί αν μια διαφορά αφορά την εκμετάλλευση υποκαταστήματος, πρακτορείου ή κάθε άλλης εγκαταστάσεως. Πρώτον, οι έννοιες αυτές προϋποθέτουν την ύπαρξη κέντρου επιχειρησιακών δραστηριοτήτων που εκδηλώνεται με διαρκή τρόπο προς τα έξω ως προέκταση της μητρικής επιχείρησης. Το κέντρο αυτό πρέπει να διαθέτει διεύθυνση και να είναι υλικώς εξοπλισμένο ώστε να μπορεί να διαπραγματεύεται με τρίτους, οι οποίοι δεν απαιτείται, κατά συνέπεια, να αποτείνονται απευθείας στη μητρική εταιρία. Δεύτερον, η διαφορά πρέπει να αφορά είτε πράξεις σχετικές με την

² Άρθρο 7, σημεία 2 και 5.

³ Οι ειδικοί αυτοί κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 16 του κανονισμού 1215/2012.

⁴ Οι ειδικοί αυτοί κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 11, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 1215/2012.

εκμετάλλευση υποκαταστήματος είτε υποχρεώσεις που ανέλαβε το εν λόγω υποκατάστημα για λογαριασμό της μητρικής εταιρίας.

Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, το Δικαστήριο τονίζει ότι η Crawford Polska διαθέτει, ως νομικό πρόσωπο, αυτοτελή νομική υπόσταση και δική της διεύθυνση. Επιπλέον, προκύπτει ότι έχει κάθε εξουσία να ασκεί τη δραστηριότητα διακανονισμού και εκκαθαρίσεως των ζημιών, η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα για την ασφαλιστική επιχείρηση, οπότε η Crawford Polska πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά κέντρο επιχειρησιακών δραστηριοτήτων που εκδηλώνεται κατά τρόπο διαρκή προς τα έξω ως προέκταση της μητρικής επιχείρησης. Αντιθέτως, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να διακριβώσει αν το κέντρο αυτό είναι υλικώς εξοπλισμένο ώστε να μπορεί να διαπραγματεύεται με τρίτους οι οποίοι δεν είναι υποχρεωμένοι να αποτείνονται απευθείας στη μητρική εταιρία.

Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Gefion εξουσιοδότησε την Crawford Polska να προβεί στον διακανονισμό και στην εκκαθάριση της ζημίας της κύριας δίκης. Επιπλέον, η ίδια η Crawford Polska έλαβε, εξ ονόματος και για λογαριασμό της Gefion, την απόφαση να καταβάλει στην CNP μέρος μόνον της ζητηθείσας αποζημιώσεως. Μολονότι, όμως, το στοιχείο αυτό πρέπει να επιβεβαιωθεί από το αιτούν δικαστήριο, εξ αυτού προκύπτει ότι η Crawford Polska δεν ήταν απλώς μεσάζων επιφορτισμένος με τη διαβίβαση πληροφοριών, αλλά συνέβαλε ενεργώς στη νομική κατάσταση που συνιστά την αιτία της διαφοράς ενώπιον του πολωνικού δικαστηρίου. Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της εμπλοκής της Crawford Polska στην έννομη σχέση των διαδίκων της κύριας δίκης, η διαφορά αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά τις υποχρεώσεις που ανέλαβε η Crawford Polska εξ ονόματος της Gefion.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582